

ת"פ 46228/02/19 - מדינת ישראל נגד יעקב מור, מיכאל הוד גואלי

בית המשפט המחוזי בירושלים

לפני כב' השופט רפי כרמל

המאשימה

ת"פ 46228-02-19

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשמים

1. יעקב מור

2. מיכאל הוד גואלי

ע"י ב"כ עו"ד עינב יטח

גזר דין

בעניינו של נאשם 2

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של סיוע להצתה, לפי סעיפים 448(א) ו- 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק")

2. הצדדים הסכימו על נוסח מתוקן לכתב האישום, בו הודה הנאשם ועל פיו הורשע: הנאשם הועמד לדין עם נאשם מס' 1, ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן: מדובר היה בסכסוך בין ליאור לוי, הוא גיסו של הנאשם, לבין אדם אחר (להלן: "המתלונן") על רקע עסקיהם. ליאור החליט להצית את רכבו של המתלונן. ביום 6.1.19 הנאשמים שהו בביתו של ליאור והוא הציע להם להצטרף להצתת רכביו של המתלונן. נאשם 1 הסכים לכך ונאשם 2 הסכים לסייע בעדם ולהסיעם למקום. לצורך כך, ביום 7.1.19, לאחר חצות, החבורה הצטיידה בבנזין ונסעה ברכבו של ליאור לבית המתלונן. כאשר הגיעו, ליאור ונאשם 1 יצאו מן הרכב, בעוד נאשם 2 המתין ברכב. ליאור ונאשם הגיעו לבית המתלונן ושפכו בנזין על חלקם האחורי של שני כלי רכב אשר חנו בחניית הבית והציתו את הרכבים. לאחר מכן, ברחו חזרה לרכבו של ליאור, שם המתין להם נאשם 2 שהסיעם מהמקום.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

3. המאשימה טוענת כי נאשם 2 סייע ברמת סיוע גבוהה, הוא שימש כנהג ברכב המילוט מהמקום ולכן רף חומרת המעשים בעניינו הוא גבוה. באשר לערכים המוגנים שנפגעו, נטען כי יש להילחם כנגד פתרון סכסוכים בדרכים אלימות. המסר העברייני שהנאשמים ניסו לשלוח הוא פסול ועל בית המשפט לשקף זאת בדרך של הטלת ענישה מחמירה. יש לתת את הדעת גם לסיכון הרב שעלה מהמעשים, כששני כלי רכב הוצתו ונפגעו בסמוך לבית מגורים ורק במזל נמנעה

התפשטות האש. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, מדובר בהצתה על רקע סכסוך, שלווה בתכנון מקדים וחלוקת תפקידים. אמנם נאשם 2 אינו צד לסכסוך ולא היוזם, אך הוא נרתם לסייע למעשים. לעמדת המאשימה, מתחם הענישה ההולם בתיקים מהסוג הזה נע בין 10-20 חודשי מאסר בפועל. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, נטען כי מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, אשר שירות המבחן מצביע על כך שהוא אדם נורמטיבי, ולעמדת המאשימה, יש למקמו בתחתית המתחם ולהטיל עליו עונש מאסר של 10 חודשים.

טענות ההגנה

4. הסנגור טוען כי בזמנים הרלבנטיים לכתב האישום, נאשם 2 עבד כנהג של ליאור וביניהם התקיימו יחסי מרות, ומכאן שיש להתחשב בגזירת דינו בכך שבעת העבירה הוא נשמע להוראת המעסיק שלו. אמנם, דבר זה אינו פוטר אותו מאחריות אך יש להתחשב בכך. הנאשם הסיע המעורבים למקום והם הורו לו לעצור במקום סמוך שאינו משקיף על ההצתה. נאשם 1 וליאור הם אלה שיצאו להצית את הרכבים. הנזק שנגרם הוא נזק קל לרכוש בלבד והשוני בין כתב האישום המקורי לבין זה המתוקן מתמצה במחיקתו של הפוטנציאל לנזקים נוספים אחרים, שכן הרכבים חנו במקום מרוחק. באשר למתחם העונש, נטען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה עוסקת בעבירת ההצתה ולא בסיוע לה, ובאחד מפסקי הדין נגזרו על המבצע העיקרי 12 חודשי מאסר בפועל, ומכאן, ולאור פסיקה נוספת שהגיש הסנגור, הוא סבור כי ניתן לגזור על המסייע עונש המסתפק בעבודות שירות. הסנגור הוסיף כי בעניינו של נאשם 1 הוטל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל והמאשימה לא ערערה על כך. באשר לנסיבותיו האישיות של נאשם 2, נטען כי אין לו הרשעות קודמות, הוא כבן 25 ועד לביצוע העבירה ניהל אורח חיים נורמטיבי. הוא למד לימודי י"ג-י"ד, קיבל תעודת הנדסאי, לאחר מכן שירת שירות קרבי מלא בצה"ל וזכה לשני אותות הצטיינות. כמו כן מסייע לאביו שחלה. כיום הוא מאורס ועובד באופן מסודר. העבירה דנן הנה אירוע בודד וחריג בנוף חייו ושירות המבחן העריך כי אירוע כזה לא יחזור. הוא הודה בהזדמנות הראשונה כבר בחקירתו במשטרה וחשף את חלקו של המעורב הנוסף, הוא הביע חרטה ולקח אחריות מלאה על מעשיו. בתסקיר מתואר גם מצבו הרפואי ומחלת האפילפסיה ממנה הוא סובל. כמו כן, הוא השתלב בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן ונוכח המלצת שירות המבחן, מבקש הסנגור לחרוג בעניינו ממתחם הענישה משיקולי שיקום ולהטיל עליו עבודות שירות ברף הנמוך או למצער למקמו בתחתית מתחם הענישה.

5. הנאשם פנה לבית המשפט, אמר כי הוא מודה במעשה שעשה, מתחרט ולוקח אחריות, וכי הוא רוצה להתחתן ושקם את חייו.

תסקיר שירות המבחן

6. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו כבן 25 שנים, רווק, ללא הרשעות קודמות. עד למעצרו עבד כשנה וחצי כנהג שכיר בעסק בתחום האיטום בבעלותו של ליאור ולאחרונה צורף כשותף לעסק. הנאשם סובל ממחלת האפילפסיה וכיום מטופל ומאוזן. סיים לימודי המשך בהנדסאות, שירת שירות צבאי כהנדסאי אלקטרוניקה וזכה בשתי אותות הערכה. הוא השתחרר קודם למתוכנן והחל לעבוד עם ליאור. שלל שימוש בחומרים ממכרים ובדיקות שמסר אישרו זאת. ביחס לעבירה דנן, הנאשם לקח אחריות מלאה על חלקו באירוע ומסר כי התקשה להציב גבולות למעסיקו. הוא שולב בסדנה לניהול כלכלי נכון במסגרת שירות המבחן ולאחר מכן בהליך טיפולי קבוצתי במשך כשבעה חודשים ושיתף פעולה באופן מלא. מאז מעצרו לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. הומלץ על הטלת צו מבחן למשך שנה

ועל ענישה מוחשית של מאסר בעבודות שירות.

דין

7. גזירת דינו של הנאשם באה במסגרת הוראת תיקון 113 לחוק העונשין - הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בהתאם להוראת סעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הנו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ובניסבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. הוראת סעיף 40ג(א) קובעת כי יש לקבוע מתחם ענישה הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובניסבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק (סעיף 40ט מפרט נסיבות בהן יש להתחשב, במידה שהתקיימו וככל שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ואשמו של הנאשם, ביניהן התכנון, חלקו היחסי של הנאשם, הנזק שנגרם וכמפורט באותו סעיף).

8. עבירת ההצתה הנה עבירה חמורה ומכאן גם נגזרת חומרתה של עבירת הסיוע לה. הסיכון הגלום במעשה ההצתה לחיי אדם ולרכוש ובהשלכות ההרסניות והבלתי-צפויות העלולות להיגרם מהבערת אש בלתי מבוקרת ומהתפשטותה - מחייבים ענישה מוחשית ומרתיעה (ר': ע"פ 3116/13 קבלאן נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 2599/07 קריין נ' מדינת ישראל (2007); ע"פ 3210/06 עמארה נ' מדינת ישראל (2007); ע"פ 9299/09 קסקס נ' מדינת ישראל (2010)). עבירת ההצתה נתפסת כחמורה גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, שיש בו להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור והפרט (ר': ע"פ 5074/10 מרדאווי נ' מדינת ישראל (2012); ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (2012)). חומרה זו אף נלמדת מלשון המחוקק, אשר קבע עונש כבד בן 15 שנות מאסר בצד עבירת ההצתה. עם זאת, נקבע לא אחת כי מנעד הענישה האפשרי בגין עבירת ההצתה הוא רחב וכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבותיו (ר': ע"פ 6463/11 ברדוגו נ' מדינת ישראל (2012)).

9. האירוע בו לקח חלק הנאשם 2 הינו חמור. הוא בוצע בצוותא, לאחר תכנון ומחשבה. הוא בוצע באישון לילה, כלל חלוקת תפקידים ברורה והצטיידות מוקדמת בבקבוקים מלאים בבנזין, הוא גרם נזק לרכוש ומטבעו כלל גם סיכון פוטנציאלי להתפשטות האש ולגרימת נזקים ממשיים נוספים לרכוש ואף לנפש. כמו כן, מדובר בדרך פסולה, בה נקטו הנאשמים וליאור לפתרון סכסוכים, אותה יש להוקיע מכל וכל. מתחם הענישה בעבירת הסיוע להצתה נגזר מבחינת מדיניות הענישה הנהוגת בעבירת ההצתה, אשר נוכח חומרתה הרבה כוללת רכיב של מאסר בפועל. בעניינו של נאשם 1, המבצע העיקרי של עבירת ההצתה דן, נקבע כי המתחם הראוי הינו 12 חודשי מאסר בפועל ועד 32 חודשים, ומכאן שבעבירת הסיוע במקרה זה ניתן לקבוע כי המתחם הראוי הנו 6 עד 16 חודשי מאסר.

10. באשר למיקומו של נאשם 2 בתוך המתחם, מדובר במעשים שתוכננו מראש ובוצעו ביחד עם אחרים. אמנם הוא לא יזם את התוכנית העבריינית, אך הוא הסכים לה, נתן דעתו יחד עם יתר המשתתפים למעשים שיינקטו, קיבל על עצמו לסייע לביצוע ההצתה והיה מודע לתוצאותיה, הוא הסיע את המעורבים למקום כשערים בקבוקי הבנזין ויכול היה בכל שלב להימנע ממימוש התוכנית העבריינית. עם זאת, לזכות הנאשם יש להתחשב בהודאתו, שבאה כבר בשלב חקירתו במשטרה, בשיתוף הפעולה שלו, בלקיחת אחריות מלאה על המעשים ובחרטה שהביע על ביצועם. כמו כן, במכלול השיקולים יובא כי הנאשם פעל בחוסר שיקול דעת תוך שהתקשה לשים גבולות למעסיקו. מתסקיר שירות המבחן עולה תמונה של אדם נורמטיבי ביסודו, שלאורך השנים תפקד באופן יציב, אין לו הרשעות קודמות ולא נפתחו לו

תיקים נוספים במהלך התקופה שחלפה מעת ביצוע העבירה, הוא היה במעצר בית במשך תקופה ממושכת ללא הפרות והשתתף בהליך טיפולי ארוך לשביעות רצון שירות המבחן. בהתחשב בכלל הנתונים, ניתן למקם את עונשו של הנאשם 2 בתחתית המתחם.

מעיון בפסיקה עולה כי במקרים מסוימים הוטלו, על מי שהורשעו בעבירות של הצתה, וקל וחומר בעבירת הסיוע לה, עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בהתקיימם שיקולי שיקום נכבדים בנסיבות המקרה, ובשים לב להמלצת שירות המבחן(ר': ע"פ 4311/12 סורי, לעיל; ע"פ 3210/06 עמארה, לעיל; ע"פ 1951/14 מקונן, לעיל; ע"פ 123/13 מסארווה תייסיר נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 3947/12 סאלח נ' מדינת ישראל (2012); ע"פ 907/14 דניאל רחמים נ' מדינת ישראל (2014)). ניתן לאמץ זאת גם לעניינו של הנאשם.

11. לפיכך, אני גוזר על הנאשם:

א. מאסר בפועל לתקופה של 8 חודשים. עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 22/11/20.

ב. מאסר מותנה לתקופת 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום,
כ"ז אב
תש"פ, 17
אוגוסט
2020,
במעמד
ב"כ
המאשימה,
ב"כ
הנאשם
והנאשם
בעצמו.
**רפי
כרמל,
שופט**